

బరులేయని యొనరించిన నరవర యప్రియము తన మనంబున కగు దా నెరులకు నవి సేయకునికి పరాయణము పరమ ధర్మపథముల కెల్లన్

ప్రాణి వ్యాపారము

వ్యవస్థాపకులు: దేశోద్ధరక విశ్వదాత శ్రీ కాళినాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు

ଓଡ଼ିଆ ମେଗାପର୍କ

మానవాళికి మానసిక,శారీరక స్థాగ్యాన్ని ప్రసాదించే శక్తిమంతమైన యోగ మార్గం దో పాసన,యోగాభ్యాసం.ఆవి సామాజిక సామరస్యానికి కూడా గొప్ప ఉపకరణగా నిల్చాయి.ఆవి రెండూ వేరు కాదు, ఒకట్టే.ఎన్నో ఉద్యోగాలు,విద్యోషాలవిష ప్రభావాలనుమనం చూస్తే ఉన్నాం. సంయుమనం కోల్పోయి, మానవత్వాన్ని వీడి,దానవ ప్రపృత్తితో జరుగుతున్న మనకాండలు లోకాన్ని కుదిపేస్తున్నాయి.ఆస్తులు ధ్యానమపుతున్నాయి.కట్టెదుటీ పేగుబంలు తెగిపోతున్నాయి. రకరకాల ప్రభావాలు,ప్రపృత్తితో సాటిమినిపిని తోటిమినిపే చంపుంటున్నాడు. రఘరంగం కాని చోటు భూమిపై ఎక్కుడా కనిపించడం లేదు.ఈ దానవక్రీడలో కొండరిది ఆవేశం,కొండరిది అహంకారం,కొండరిది అవసరం,కొండరిది జ్ఞానం.రోజురోజుకూ వేడకిపోతున్న మానవ మనసాతా పాన్ని తగ్గించడంలో సంగీతం,యోగ తంగానో ఉపయోగపడతాయి.అందుకే ప్రపంచయోగా దినోత్సవం,సంగీత ఉత్సవం సాధా జరుపుకుంటోంది.బక్కురాజ్యానమితి మన ప్రధాని నేరెందుమాడి చేసిన సూచనలను అంతే గౌరవంగా స్నేకరించింది కూడా.మన భరతభూమి వేదభూమి, యోగభూమి. యోగ అధన ఒకప్పుడుమన విద్యావిధానంలో ప్రధానమైన భాగంగా ఉండేది.విద్యార్థికులే కాక, ఏమాన్యులు కూడావివిధ మార్గాల్లో యోగసాధన చేసేవారు,బ్రక్తి మార్గాలో నడిచేవారు. హీగాసనాలు, సూర్యమనస్యాలు, ప్రాణాయామం,ధ్యానంనిత్య సాధనగా ఉండేవి. బులుకున్నప్పటి సుంచినిదించే పరకూ ‘పాట’మన జీవనంలో భాగంగా ఉండేది.మేలుకొలుపుటలు, జోలపాటలు, జానపదాలు,భజనలు,కోలున్నలు, యత్కూనాలు, వీధిభాగీతాలు, చింతలు,తప్పెట్లు,తాళాలుపల్లెల్లో ఒకప్పుడు మార్గోగేవి. “తల్లిదైలై వేళ - తల్లిపాడే జోల - పాలస్తున్నా తీపి పాపాయికి..”అని మన వేటూరి అన్నట్లు,మేలుకుంటే పాట,ఎలుకుంటే పాట స్వస్తుగా ఉండేది.యోగ - సంగీతంసహజ సజలపెత్తాలూగామన జీవనంలో ప్రవేశించి ప్రవాంచి ప్రయాణించాయి. పుస్తకాన్ని మంచి స్నేహితుడితో ఎలా పోల్చేవారో,సంగీతం కూడా నుండి మనకు మంచి స్నేహితురాలు,మన భావేంద్రోగాల స్వింగిలోదానికి భాగస్పాయ్యుం ఉంటుంది. అంగీతం మనస్తు సేద తీర్చుస్తంది,ఖాధలను మరిపించ జేస్తుంది, మనసు హనే ఒత్తిశ్శను తగ్గించి రక్తవ్యోమముఖులను చేస్తుంది,అధ్యుతమైన ఆరోగ్యాన్నిస్తుంది. సంగీతం ద్వారా వ్యాధులు యువతాయిని చెబుతారు. మంగళంపల్లి బాలమరుక్కుప్పాగా నుండి విని,కోమాలో ఉన్న ఎంజిర్ పైకి లేచి,ఆరోగ్యంతో జీవించారని మంగళంపల్లి స్వయంగా చెప్పగా మనం అనేకసార్లు న్నాం. సంగీతం ద్వారా రాళ్ళ కరిగాయని, వర్షం కురిసినదిని చదువుకు న్నాం. రాళ్ళంటే వలం రాళ్ళ కాదు,రాళ్ళ వంటి మనసులు కలిగి మనిషిగా మారడంగానూ అన్నయిం చుక్కచ్చ.యోగ సాధన ద్వారా అచంచలమైన వికాగ్రత,తద్వారా అమోఘమైన జ్ఞావపకశక్తి, అమూర్యమైన జ్ఞానం కలుగుతాయిని హర్షపురుషుల జీవితాలు చెబుతూనే ఉన్నాయి. వేడజ్ఞానం లా సంపాదించుకున్నదే. నకల విద్యాసముపర్జనాలూ జరిగిందే. ‘అవధానవిద్య’ అక్కడ ఉంచి పుట్టిందే. గురువు విద్యను బోధిస్తూ ఉంటే ఏకాగ్రతగా వినడం,విన్న రానిని మనసులో రించుకోవడం, ధరించుకున్న దానివల్ల వేసుకోవడం,మళ్ళీ తిరిగి అప్పజ్ఞపడం... అదే! కప్పటి మన విద్యాభ్యాసం. రాసుకోవడం,చూసుకోవడం,చుదువుకోవడం అనే ప్రస్తకే లేదు. నుండినుటోనే అన్నించినినికిప్పం చేసుకోవడమేఅప్పటి మార్గం. అదే మానసిక యోగ అధనం. అటువంటి అభ్యాసం వల్లమనిపి మెదడు చాలా చురుకుగా ఉండేది,పాదరసంలూ నిచేసేది. మందుయగం దూతలు,పానం నవజీవన బృందా వన నిర్మాతలైన యువకులు విట్టుకొచ్చేవారు. మరిపుడో! “కొంతమంది కురవాళ్ళపుట్టుకతో వ్యధులు” అన్న శ్రీతీ కవితాంక్తలు గుర్తుకు తెచ్చున్నారు. జీవనులైని మార్గోగేంది -ఆరోగ్యం బాగుప దుతుందని ద్వ్యులు నేడు ఫోషిస్తున్నారు. నేటికాలంలో వచ్చేచాలా వ్యాధులకు అనారోగ్యమైన జీవన ధానమే ముఖ్య కారణమని మనం తరచూ వింటున్నాం. మన జీవనంలో యోగ,సంగీతాలను ప్ర నిసరి భాగస్పాయ్యులుగా చేర్చుకుంటే జీవితసర్వస్యం ఆరోగ్యంగా మారిపోతుందిని గుర్తి తే సరిపో తుంది. మంచి ఆలోచనలు కలిగినప్పుడు మంచి రసాయనాలు,ఎంజైమ్ డెసర్తాపుని మానసిక శాస్త్రవేత్తలు,వైద్యశాస్త్రవేత్తలు చెబుతూనే ఉన్నారు. సంగీతానికి భాష లేదు, అది శ్వజినీనం. నాదయోగమే సంగీతం. మానసిక,భౌతిక సాధనే యోగాభ్యాసం. సంగీతాన్ని విభాగాలు చెబుతారు. సంగీతంతో భాషిస్తే దైవం మనిషికి దగ్గరావుతారని అంటారు. అందుకే నవగ్రహ్యుల వాగ్యాలుగారుని నిశ్చార్యులంతా సంగీత,సాహిత్యాలునిసంయోగం చేశారు. సమభూతంగా వాక్యాలను సమస్యలుం చేసుకున్నారు. ‘ఓం’కార సాధన యోగాభ్యాసంలో గమే. సంగీతాన్ని అభ్యసించేవారు కూడా తమ సాధను ‘ఓంకారం’తో శ్రీకారం ఉండతారు. ఆరోగ్యపరి జీవన విధానానికి ఉఛాసు, నిశ్శాశ్వల వంటిసంగీతం - యోగ సాధనల భ్యాసాన్ని పెంచుకుంటూ వెళ్ళడమే పరపరప సోపానం. ఈ రెండు విద్యలకు సంబంధించి క్షణా కేంద్రాలను పెంచాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వాలది. గురువుల కొరత చాలా ఉంది. ఈ ఆర్గాలను ప్రధాన వ్యత్తులుగా ఎంచుకునేవారి సంఖ్య పెరగాలి. రాళి,వాసి పెరగాలం తోతాపాం పెరగాలి. ఉద్యోగాలు, ఉపాధి అవకాశాలు పెరగాలి. ఈ వ్యత్తిలో స్వయంసమృద్ధిగా వించే ఆల్కిలకుపుత్తు పెరగాలి. ప్రభుత్వాలతో పాటుకార్పొర్స్ నిసంస్థలు, సంపన్చులకు తండ్రాలు విధానంలో యోగ, సంగీతం, యోగ ఉండగానో ఉపయోగపడతాయి. అందుకే ప్రపంచయోగా దినోత్సవం, సంగీత ఉత్సవం సాధా జరుపుకుంటోంది. బక్కురాజ్యానమితి మన ప్రధాని నేరెందుమాడి చేసిన సూచనలను అంతే గౌరవంగా స్నేకరించింది కూడా. మన భరతభూమి వేదభూమి, యోగభూమి. యోగ అధన ఒకప్పుడుమన విద్యావిధానంలో ప్రధానమైన భాగంగా ఉండేది. విద్యార్థికులే కాక, ఏమాన్యులు కూడావివిధ మార్గాల్లో యోగసాధన చేసేవారు, బ్రక్తి మార్గాలో నడిచేవారు. హీగాసనాలు, సూర్యమనస్యాలు, ప్రాణాయామం, ధ్యానంనిత్య సాధనగా ఉండేవి. బులుకున్నప్పటి సుంచినిదించే పరకూ ‘పాట’మన జీవనంలో భాగంగా ఉండేది. మేలుకొలుపుటలు, జోలపాటలు, జానపదాలు, భజనలు, కోలున్నలు, యత్కూనాలు, వీధిభాగీతాలు, చింతలు, తప్పెట్లు, తాళాలుపల్లెల్లో ఒకప్పుడు మార్గోగేవి. “తల్లిదైలై వేళ - తల్లిపాడే జోల - పాలస్తున్నా తీపి పాపాయికి..” అని మన వేటూరి అన్నట్లు, మేలుకుంటే పాట, ఎలుకుంటే పాట స్వస్తుగా ఉండేది. యోగ - సంగీతంసహజ సజలపెత్తాలూగామన జీవనంలో ప్రవేశించి ప్రవాంచి ప్రయాణించాయి. పుస్తకాన్ని మంచి స్నేహితుడితో ఎలా పోల్చేవారో, సంగీతం కూడా నుండి మనకు మంచి స్నేహితురాలు, మన భావేంద్రోగాల స్వింగిలోదానికి భాగస్పాయ్యుం ఉంటుంది. అంగీతం మనస్తు సేద తీర్చుస్తంది, ఖాధలను మరిపించ జేస్తుంది, మనసు హనే ఒత్తిశ్శను తగ్గించి రక్తవ్యోమముఖులను చేస్తుంది, అధ్యుతమైన ఆరోగ్యాన్నిస్తుంది. సంగీతం ద్వారా వ్యాధులు యువతాయిని చెబుతారు. మంగళంపల్లి బాలమరుక్కుప్పాగా నుండి విని, కోమాలో ఉన్న ఎంజిర్ పైకి లేచి, ఆరోగ్యంతో జీవించారని మంగళంపల్లి స్వయంగా చెప్పగా మనం అనేకసార్లు న్నాం. సంగీతం ద్వారా రాళ్ళ కరిగాయని, వర్షం కురిసినదిని చదువుకు న్నాం. రాళ్ళంటే వలం రాళ్ళ కాదు, రాళ్ళ వంటి మనసులు కలిగి మనిషిగా మారడంగానూ అన్నయిం చుక్కచ్చ. యోగ సాధన ద్వారా అచంచలమైన వికాగ్రత, తద్వారా అమోఘమైన జ్ఞావపకశక్తి, అమూర్యమైన జ్ఞానం కలుగుతాయిని హర్షపురుషులు జీవితాలు చెబుతూనే ఉన్నాయి. వేడజ్ఞానం లా సంపాదించుకున్నదే. నకల విద్యాసముపర్జనాలూ జరిగిందే. ‘అవధానవిద్య’ అక్కడ ఉంచి పుట్టిందే. గురువు విద్యను బోధిస్తూ ఉంటే ఏకాగ్రతగా వినడం, విన్న రానిని మనసులో రించుకోవడం, ధరించుకున్న దానివల్ల వేసుకోవడం, మళ్ళీ తిరిగి అప్పజ్ఞపడం... అదే! కప్పటి మన విద్యాభ్యాసం. రాసుకోవడం, చూసుకోవడం, చుదువుకోవడం అనే ప్రస్తకే లేదు. నుండినుటోనే అన్నించినినికిప్పం చేసుకోవడమేఅప్పటి మార్గం. అదే మానసిక యోగ అధనం. అటువంటి అభ్యాసం వల్లమనిపి మెదడు చాలా చురుకుగా ఉండేది, పాదరసంలూ నిచేసేది. మందుయగం దూతలు, పానం నవజీవన బృందా వన నిర్మాతలైన యువకులు విట్టుకొచ్చేవారు. మరిపుడో! “కొంతమంది కురవాళ్ళపుట్టుకతో వ్యధులు” అన్న శ్రీతీ కవితాంక్తలు గుర్తుకు తెచ్చున్నారు. జీవనులైని మార్గోగేంది -ఆరోగ్యం బాగుప దుతుందని ద్వ్యులు నేడు ఫోషిస్తున్నారు. నేటికాలంలో వచ్చేచాలా వ్యాధులకు అనారోగ్యమైన జీవన ధానమే ముఖ్య కారణమని మనం తరచూ వింటున్నాం. మన జీవనంలో యోగ, సంగీతాలను ప్రధాన వ్యత్తులుగా ఎంచుకునేవారి సంఖ్య పెరగాలి. రాళి, వాసి పెరగాలం తోతాపాం పెరగాలి. ఉద్యోగాలు, ఉపాధి అవకాశాలు పెరగాలి. ఈ వ్యత్తిలో స్వయంసమృద్ధిగా వించే ఆల్కిలకుపుత్తు పెరగాలి. ప్రభుత్వాలతో పాటుకార్పొర్స్ నిసంస్థలు, సంపన్చులకు తండ్రాలు విధానంలో యోగా, సంగీతం విధులకుసముచిత స్థానం దక్కుతుందని ఆశిద్ధాం.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మండపేట మండలంలోని "ద్వారపూడి" గ్రామానికి ఒకప్పుడు హౌల్సెనీల వప్పువ్యాపార కేంద్రంగా ఏరు. కానీ ఇప్పుడా పూరి గురించి అడిగితే గొప్ప ఆధ్యాత్మిక కేంద్రమని చెబుతారు. తిరుమల తిరుపతికి వెళ్లేని భక్తులు చిన్న తిరుపతిలో మొక్కల తీర్థయక్షుల్లో... శబలిమలలో కొలువై ఉన్న మణికంఠుని ఆలయానికి ద్వారపూడి అయ్యప్పగుడిని ప్రత్యా మాయంగా భావిస్తున్నారు భక్తులు. అవును! అప్పారు లింగంధ్రా శబలిమల కార్ట్రిక్ మాసం వచ్చిందంటే చాలు, అయ్యప్ప శరణ ఘోషతో ఊరూవాడా మార్గశ్శిర్మాతాయి. లక్ష్మాది మంది మాల ధారణ చేసి కలోర్ నియమాలు పొట్టిస్తూ స్నామి కర్మణాక ట్రాక్కల కోసం శబలిమలకు బయలుదేరుతారు. గతంలో ఫేల్లో ఉన్న భక్తుల సంఖ్య ప్రస్తుతం అరాలోట్టిప్పగా ఉంటోంది. అయితే అందరూ అందాకా(శబలిమల) వెడ్డడం లేదు. రాజమండ్రికి సుమారు 25 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న ద్వారపూడికి వెళ్లేవారు న్నారు. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం జిల్లాల నుంచే కాక ఒరిస్సా ప్రాంతం నుంచి కూడా పెద్దవెత్తున వచ్చే అయ్యప్ప దీంధ్నారూలు ఇక్కడ ఇరుముదులు నమర్చించుకుంటున్నారు. మకరజ్ఞేతినాడయితే దారాపు 30వేల మందికి పైగా భక్తులు ఇక్కడికి వచ్చి స్నామి దర్శనం చేసుకుంటారు. పంచలోహ విశ్వహంతో చేసిన ఇక్కడి అయ్యప్ప విగ్రహాన్ని 1989లో కంవిచామకోటి వీరాధిపతి జయేంద్రసరస్వతి ప్రతిష్ఠించారు. ఇక స్నామి సన్మిధికి దారితీనే పద్మవిమిది మెట్లనూ త ఏకశిలాపై చెక్కి బంగారం ప్రసాదం ద్వార పూడి ఆల తమిట్లిడి సంకల్పం..! 1969లో తన 23వ ఏ యువకుడు ద్వారపూడి ఎన్. ఎల్. కసనకరాజు. 1970 శబలిమల పెళ్లారు. అయితే తనకు కొడుకు పుట్టడన్న నిల్చాణానికి సంకల్పించాడు. శంకుస్థాపన జరిగింది. తమిట్లాడులోని తురుము మెట్లనూ బంగారంతో తా మాత్రమే వీటిని ఎక్కుండు ఉన్న హరిహరుల విగ్రహంలో అయ్యప్ప విస్త్రుంటో.. కనకదుర్గాదేవి విస్త్రుంటో.. కనకదుర్గాదేవి విస్త్రుంటో.. గోవిం

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మండపేట మండలంలోని "ద్వారపూడి" గ్రామానికి ఒకవ్యుదు హోల్సెల్ వప్పువ్యాపార కేంద్రంగా పేరు. కనీ ఇప్పుడా వూరి గురించి అడిగితే గొప్ప అధ్యాత్మిక కేంద్రమని చెబుతారు. తిరుమల తిరుపతికి వెళ్లేని భక్తులు చిన్న తిరుపతిలో మొక్క తీర్మానశ్రుత్తే... శబరిమలలో కొలువై ఉన్న మణికంఠుని ఆలయానికి ద్వారపూడి అయ్యపుగుడిని ప్రత్యు మూర్ఖుంగా భావిస్తున్నారు భక్తులు. అవును! అవూరు లితాంధ్రా శబరిమల కార్తిక మాసం వచ్చిందంటే చాలు, అయ్యపు శరణ ఘోషతో ఊరూపాదా మార్చేస్తుతాయి. లక్ష్మాది మంది మాల ధారణ చేసి కలోర నియమాలు పొట్టిస్తూ స్నామి కరుణాక ట్రాక్కల కోసం శబరిమలకు బయలుదేరుతారు. గతంలో వేలల్లో ఉన్న భక్తులు సంయు ప్రస్తుతం అరకోటీపై ఉంటోంది. అయితే అందరూ అందాకా(శబరిమల) వెళ్డడం లేదు. రాజమండ్రికి సుమారు 25 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న ద్వారపూడికి వెళ్లేవారు న్నారు. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం జిల్లల నుంచే కాక ఒలిస్సె ప్రాంతం నుంచి కూడా పెద్దవుతున వచ్చే అయ్యపు దీంధ్నారూలు ఇక్కడ ఇరుముదులు నమర్చించుకుంటున్నారు. మకరజ్యేతినాదయతే దాదారు 30 వేల మందికి పైగా భక్తులు ఇక్కడికి వచ్చి స్నామి దర్శనం చేసుకుంటారు. వంచలోహ విహానంతో చేసిన ఇక్కడి అయ్యపు విగ్రహస్తు 1989లో కంచికమకోటి ఫీరాధిపతి జమ్మేంద్రసరస్వతి ప్రతిష్ఠించారు. ఇక స్నామి సన్నిధికి దారితీసే వప్పెనిమిది మెట్లునూ తమిళనాడులోని తురుమారు నుంచి తెప్పించిన ఏకశిలపై చెక్కి బింగారంతో తాపదం చేయడం విశేషం. శబరిమల తరహ ప్రసాదం ద్వారపూడి ఆలయానికున్న మరో ప్రత్యేక తమిళది సంకుల్యం!..

1969లో తన 23వ ఏట వప్పువ్యాపారం కోసం తమిళనాడు నుంచి ఓ యువకుడు ద్వారపూడి వచ్చి అక్కడే స్థిరపడ్డారు. ఆయన పేరు ఎన్. కనకరాజు. 1976లో మొదిలిసారిగా అయ్యపు మాల ధరించి, శబరిమల వెళ్లారు. అయ్యపుస్నామికి మొక్కుటున్న ఘితుంగా 1980లో తనకు కొడుకు పుట్టడన్న ఆనందంతో ద్వారపూడిలో అయ్యపు ఆలయ నిర్మాణానికి సంకల్పించారాయి. భక్తులూ. రాతల విచాళాలతో 1983లో శంకుస్థాపన జరిగింది. ఇక్కడి పదిశాంబిడికీ ఒక ప్రత్యేక తమిళనాడులోని తురుమారు నుంచి తెప్పించిన ఏక శిలపై చెక్కిన 18 మెట్లునూ బింగారంతో తాపదం చేశారు. ఇరు ముడితో వచ్చిన భక్తులను మాత్రమే వీటిని ఎవ్వేందుకు అను మిస్తారు. ఇక, ఆలయప్రాంగణంలోనే ఉన్న హరిహరుల విగ్ర హం భక్తులను మంత్రముగ్గలను చేస్తుంది. ఎన్ని ఆలయ లో.. అయ్యపు స్నామి ఆలయ ప్రాంగణంలోని 6 ఎకరాల విస్తరణలో.. కనకదుర్గాదేవి.. పంచముఖ ఆంజనేయస్నామి.. ఫీర్దీసాయిబాటా.. గోవిందరాజ స్నామి.. దేవతలకు ఆలయా లను

టీఎల్‌నా డక్టరాబు ఇంజినియర్స్

1943 ମେ 13 ନ ବିଦୁତଲ୍ଲୋଡ଼ ଜ୍ଞାଲୁଟୀ ଉପର୍ଗାନେ ଅମେ ମହା ପିଲ୍ଲ ପାଦିକି ତଳ୍ଳି କାଗ୍ର, ଆ ବାଲୁନିକି ରାଜୀଵ ଅଣି ହେ ପେଟସ୍ତର. ରାଜୀଵ ଗାଂଧୀଙ୍କି ରେଂଦୁ ସଂପତ୍ତୁରାଳ ପର୍ଯୁନୁ କଣ୍ଠୁ ଦୁ, ପାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପେକ୍ଷାଗା, ଅକ୍ଷର ନେହାନ୍ତି ପୋରାଲ୍ଡ ପତ୍ରି ସଂପାଦକନିଗା ଫିରୋଜ୍ ଗାଂଧୀ ପନିଚେସିନ ସମୟଠିଲ୍ ନ ର୍ଯ୍ୟ ଗାଂଧୀ ଜିବ୍ନୀଚାରୁ. ଭର୍ତ୍ତୋ କଲିଶି ଅଲପୋହାଦୁଲ୍ ଉପର୍ଗାନେ ସମୟଠିଲ୍ ଏଥିରେଦାଲୁ ରାପଦଂତ୍ତେ ଅଲପୋହାଦୁନୁ ପଦିଲି ଚେରି ଅମେ ତଂଦିତେ ଜୀବିନିଚିନିଦି. 1951ଲୋ ଜରିଗିନ ମେଲା ସାର୍ବିତିକ ଏବ୍ନିକଲଟୀ ଜପହର୍ ଲାର୍ ନେହାକୁ ପୌଟୀଗା ଫିରୋଜ୍ ଗାଂଧୀ ରାଯ୍ସବେଳୀ ନିଯୋଜକ ପରିଷଳ୍ ପୋତୀ ଦେଖିନପୁରୁଷ ଇଂଦିର ତଂଦିତ ତରଫିନ ପ୍ରଚାରଳ ଚେସି, ଆ ଏବ୍ନିକଲଟ୍ ତଳା ଗେଲିପିନିଚିନିଦି. ଭାଙ୍ଗମନି ମୋର୍ କରନ୍ତର୍ମାନ, ସାମାନ୍ୟାଲି କଲିଷିପୋଯେ ଅମେ ସ୍ଵଭାବଂ ପ୍ରଜଳନ ଅକର୍ତ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନିବେ. 1956 ଫିଲ୍ମରି 2 ନ ଭାରତ ଜାତିର କାଂଗ୍ରେସ ଅଧ୍ୟକ୍ଷରାଖାଗା ଅମେ ଏନ୍ଦୁକୁନ୍ତାରୁ. 1960 ନେପ୍ରେଂବର୍ 8ନ ଫିରୋଜ୍ ଗାଂଧୀ ମରିଲା ଚାରୁ. 1964 ମେ 27ନ ଜପହର୍ ଲାର୍ ନେହା ମରଣିଲି ଚତୁର୍ଥୀ ଇଂଦିର ଜୀବିତଠିଲ୍ ପେନୁପିଷାଦଂ ଏର୍ପାଦିନି. ତଂଦିତ

భానంతరం ఇందిర రాజునభ సభ్యులిగా ఎన్నికె లార్ బహుదుర్ శాస్త్రి మంత్రివర్గంలో కేవినెట పౌధా కలిగిన సమాచార, ప్రసార శాఖ మంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టింది. 1966 జనవరి 24న ఇందిర మొదటి సారిగా ప్రధానమంత్రి బాధ్యతలను స్వీకరించి దేశ మొట్ట మొదటి మహిళా ప్రధానమంత్రిగా సంచలనం స్థిరించింది. నేటివరకు కూడా మరో మహిళ ఆస్టానాన్ని చేపట్టలేని రికార్డు అది. ఇందిర 1966 నుండి 1977 వరకు పరుగొ 3 పర్యాయాలు, 1980లో 4వ పర్యాయం ప్రధానమంత్రిగా వనిచేసింది. 1975-06-26 భారత ప్రధాని ఇందిరా గాంధీ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించారు. 1977-03-22 ఇందిరా గాంధీ భారత ప్రధాని పదవికి రాజీనామా చేశారు. 1977లో అత్యవసర పరిస్థితిని ఉపసంహరించి ఎన్నికలను ప్రకటించింది. అత్యవసర పరిస్థితి పరిశామం 1977 ఎన్నికలలో ఓటమి రూపంలో బయట పడింది. ఇందిర సాంతిష్ణియాజకవర్గ మైన రాయ్ బరీలో కూడా జనతా పార్టీకి చెందిన రాజీ నారాయణ్ చేతిలో ఓటిపోయింది. 1977-10-03 ఇందిరా గాంధీని అరస్టు చేశారు. ఇది జాతీయ అసంతృప్తి, దేశ వ్యవంగా నిరసనలకు దారి తీసింది. 1978లో ఇందిరా కాంగ్రెస్ పార్టీని ఏర్పాటు చేసి ఉప ఎన్నికలలో విజయం సాధించి లోక సభలో మళ్ళీ అడుగు పట్టింది. 1980-01-06 ఎన్నికలలో ఇందిరా గాంధీ కాంగ్రెస్ మర్యాదంతర ఎన్నికలలో భారీ విజయం సాధించి మరో సారి ప్రధానమంత్రిగా బాధ్యతలను చేపట్టింది. ఈసారి విశేషం ఆమె స్వయంగా అంధ్ర ప్రదేశ్ లోని మెడక్ లోక్సంస్థ నియోజకవర్గం నుంచి భార్యలు ఆధిక్యతతో గెలపాందింది. రాజబరణాల రద్దు, 1966లో రూపొయి మూల్య స్వాస్తికరణ, 1969లో బ్యాంకుల జాతీయాలక్షణాలు, ఒంగా శరణాగతుల పునరూపాసం లాంటి నిర్ద్ధయలతో పాటు దేశంలో పంటల ఉత్పత్తిని పెంచాడికి పూరిత విషపం. పేదరిక నిర్మాలునక్కల గ్రామీణ పూర్వాంగ నినాదం, 20 స్వాతాల పథకము లాంటి ప్రజాకర్షక పథకాలు చేపట్టింది. ఆమె 1984-06-05 ఇందిరా గాంధీ సిక్కు పవిత్ర స్థలమైన అమృతసర్ త్వరీలోని స్వర్ణ దేవాలయం పై ఆవరేషన్ బ్లా స్టోర్ దాడి చేయాలని అందేశించారు. ఈ నేపథ్యంలోనే 1984-10-31 భారత ప్రధానమంత్రి ఇందిరా గాంధీని ఆమె అంగరక్షకులు సత్యాగ్రహించి, బితాంత సింగ్ లు స్వాధితీలోని ప్రధాని ఆధికార నివాసంలో కాల్పి పూర్తు చేశారు. 1984-11-03 ఇందిరా గాంధీ మృతదేహాన్ని దహనం చేశారు. **రామ కిష్టయ్య సంగసభ్య**

స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు రుణాగ్ని లక్ష్మీబాబు

1842లో రూస్‌నీ పట్టణానికి రాజైన గంగాధరరావు నెవల్ తో విహారమైంది. దీనితో అమె రూస్‌నీ పట్టణానికి మహారాష్ట్ర అయింది. అప్పటి ఆచారాల ప్రకారం మహారాష్ట్ర అయి తర్వాత అమె పేరు లక్ష్మీబాయి అయింది. 1851లో లక్ష్మీబాయికి ఒక కుమారుడు జన్మించాడు. అయితే ఆ పిల్లలవాడు నాగు నెలల వయసులోనే కన్సు మూడాడు. 1853 లో గంగాధరరావుకు అనారోగ్యం సౌక్రికింది. వేరే బిడ్డను ఎవరిషైనా దుర్భిష్టమైని మని అందరూ సలహా ఇచ్చారు. దాంతే ఆయస

దూరపు బందువైన వాసుదేవ నేవల్కూర్ కుమారుడైన దామోదర్ రావు అనే పిల్లలాడిని చని పోవడానికి కేవలం ఒక్క రోజు ముందుగానే దత్తత తీసుకున్నారు. 1853, నవంబర్ 21 వ తేదీన గొంధరూపు మరణించాడు. కొందూ సాంప్రదాయం ప్రకారం దామోదర్ రావు రాజ్యానికి వారసుడు కావల్సి ఉన్నా త్రిటీష్ ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరించ లేదు. దామోదర్ రావు రాజు కు రక్త సంబంధం కానందు వలన అంటే రత్న సంబంధం కావున, ఈస్తు ఇందియా కంపనీ గవర్నర్ జనరల్ ల్యాండ్ డలీ హస్సి, సిదాంతం ప్రకారం రావు సింహాసనాన్ని ఆధిష్ఠించే అధికారం లేదని అతనిని నిరాకరించాడు. రాణి రుహాన్సీని ఇవ్వు కూడదని నిశ్చయించు కొన్నది. అమె తన సైన్యాన్ని బలపర్చి తమకు తాముగా వచ్చిన వాళ్ళను పోగుచేసి ఒక సేనను తయారు చేసింది. మహిళలకు కూడా యుద్ధ శిక్షణ ఇవ్వులది⁹ ది. యుద్ధ పీరులైన గులాం గాన్ ఖాన్, దోస్తీ ఖాన్, ఖుదా బిక్కు, లాల భు బట్టి, మౌతీ బాయి, సుందర్ - ముందర్, ఖాసిం బాయి, దీవాన్ రఘునాథ్ సింగ్, దీవాన్ జవహర్ సింగ్ రాజీవ్ బలగంలో ఉన్నారు. అలా జరిగిన యుద్ధంలో లిఫ్టీచాయి 1858 జూన్ 17 న గ్వాలియర్ లో యుద్ధ సమయములో మరణించింది. గ్వాలియర్ యుద్ధం గురించి జనరల్ రోస్టెర్ ప్రస్తుతిస్తూ విష్ణువ కారుల్లోకిల్ల అమె అత్యంత కైర్రా సాహసాలతో పోరు సల్పించడని కిత్తిచొండు. ఆమెకున్నా కైర్రాము, పరాక్రమము, వివేకము, భారత దేశంలో 19 వ శతాబ్దములో మహిళలకున్న అభికారం పై ఆమెకున్నా ముందుచూపు, అమె చేసిన త్యాగాలు ఆమెను స్పృతంత్రం పోరాటంలో ఒక ప్రసిద్ధ వ్యక్తిగా నివిపింది. “జ్ఞేన్ ఆఫ్ ఆర్క్యూ” లాగి అమె భారత దేశ చరిత్రలో ఒక గొప్ప వ్యక్తిగా నిలిచిపోయింది.

ನಿಲಕಡ್ಡನ ಅರ್ಥಾಯಾನಿಕೆ ನಡಕ ದಿಕ್ಕುಗೂಡಿ

ಸದಕ ಅರ್ಥಗ್ಯಾನಿಕಿ ಅಲಂಭಣ ನಡಕ ಮಜಾ ತೆಲಿವಾಕ ನಡಕ ಸವ ಜೀವನವೇದಮೈಂದಿ ನಡಕ ಕುನ್ಹ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತ ವರ್ತತ್ವಾಕಾನಡಕ ಸನ್ಯು ವರಿಂಬಿಂದಿನೇನೇ ನಡಕನು ಪ್ರೇಮಿಂಚಾನೋನಡಕ ನಾಸ್ತಿಸ್ತಮೈಂದಿನಡಕ ಮಾಯಲ್ಲೋ ಹಡಿಪೋಯಾನು ನಡಕ ನಾಕ್ರಕ ಮತ್ತೆಯಾಂದಿನಾ ಜೀವನತ್ವೆಲೈಂದಿ ಉದಯಾನ್ಯೇ ಸನ್ಯು ಶಾಶಿಸ್ತುಂದಿಕ್ರಮಂ ತಪ್ಪಿನ ನಡಕತ್ತೋ ಅರುವು ತಪ್ಪಿನಬರುವುಕೊಬುಕುವನ್ನೇಕ್ಕಳಿಕಾಯಂ ತಗ್ಗಿತ್ತು ಮ ಬಢ್ಣ ಅಲ್ಯೂಂದಿನಾಲ್ಲೋ ಚಲಾಕಿ ತನಂ ಗಳ್ಳಿಂಲಾ ಪರುಗೆತ್ತಿಂದಿ ಉಲ್ಲಾಸಂ ಉತ್ಸಾಹಂ ಅಂಬಿರಾನ್ನಿ ತಾಕಿಂದಿಮಧುಮೇಹು ಲಕ್ಕುಲು ತಗ್ಗಾಯಿ ಬಿ. ಪಿ. ಕಂಬ್ರೋಲ್ಕೆಪಂ ತಗ್ಗಿಪ್ರಭಾಂತತ ಚೇಕೂರಿಂದಿಭಿತ್ತು ದಗ್ಗರ ಪೆಟ್ಟುಕೊನಿಕ್ರಮಂ ತಪ್ಪಿನಿ ಉದಯಂ ಸಾಯಂಕಾಲಂ ನಡಕ ತೋವ್ವೆರು ಸಾಮರ್ಪಾಯೆರುಗುಪಡಿಸೋಣ್ಣಿ ಸಮತೋಭಾತತ್ತೋ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಿಡಿ ಚಿತ್ತೆಂದಿ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲಂ ನಡಕಜೀವಿತಂಲೋ ಆನಂ ದಾಲನುತ್ಪಿಂದಿನಿಲಕ್ಷ್ಯನ ಅರ್ಥಗ್ಯಾನಿಕಿನಡಕ ದಿಕ್ಕಾನಿಬಿಧಿಕಂ

పీడండి వేకువ జాముననడవంది. గులక రాళ్ళ మీరభుక తిర్మైల్లు
 మీధపచ్చతీ బయల్ల పైనచిక్కతీ అడవుల్లోచక్కతీ నడకప్రకృతితో
 నన్నుముచేకం చేసిందిస్నేహితులు ఎదుర్కొచ్చేయే హలో నమ్మదై
 పలుకలతో నడిస్తేబుతకుండా మథరంప్రకృతి సోయాలాలను
 ఆస్పాదిన్ను పారుల్లో ఘూల పరిమళ శారభాలసున్నాదిన్ను
 నలుగురితో నడువునప్పుతూ నవ్విన్నునప్పుల పువ్వులు ఘూయా
 స్తూ పలు రకాల నడకతోపలువరిని ఆకర్షించే పలుకలు
 ఛలోక్కులు చేదోదు వాడోదుగా వడి వడిగా నడువాలినడకతో
 నాథీవ్వస్తబలపడి ఊఫిరితిత్తలు శుభ్రతకందరాల సరకత్త
 ఆయుఃప్రమాణం పెరిగి జీవస్పరమాణం ఇను మదిస్తుంది
 నలుగురితో నడకసమాజక సమరసతకు నుంచిఅలోగ్యానికి
 పెన్నిధినడుకే ధైయంగా నవ్వ భవ్వ ఆరోగ్య భారత్ న
 నిర్మిద్దాం.

అంద్రా శబదిలు డ్యూరపూడి

ఏనీ విధంగా అక్కడ వెండి శివలింగాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. భూగర్జు
మానికి వెళ్లే మార్గంలో కంటి తరహాలో వెండి బల్లి, బంగారుబ్లైప్
యును విర్మాయు చేశా రు. ఇక్కడ ప్రవేశానికి కరిన నిబంధనలు
యు. పురుషులు చొక్కు తీసేని పంచెకట్టతోనే ఈ ఆలయంలోకి
చాలి. పిల్లలకు కూడా ఈ నిబంధనే వరిస్తుంది. స్త్రీలు కూడా సంప్రదా
దుస్సలతోనే గుణ్ణో అడుగుపట్టాలి. దీనికి పక్కనే పాప విమోచన
ం ఉంది. అందులో దేవి కరుమా రియము, నాగదేవతల విగ్రహాలు
చారు. ప్రతి శుక్ర, మంగళ వారాలు నాగదోష, గ్రహమాధల
కు పూజలు జలపిస్తుంటారు భక్తులు.

